ης, της όποίας εἰμεθα σήμερα οἱ ἰγνώμονες μάρτυρες. Δὲν εἶχα πραατικῶς τὴν εὐτυχίαν νὰ τὸν παρακολουθήσω ἐδῶ τότε ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ὰ αὐτὰ μοῦ εἶναι γνωστὰ ἀπὸ ἀκεῖος ποὺ ἀναφέρουν πάντοτε τὸ ὄνομά του μὲ στοργικὴν συγκίνησιν. Ἀλλὰ ἡ προσωπική μου ἀντίληψις πὸ τὴν πρόχειρον ἐν ἐμφάνισιν, οῦ πιστοποιεῖ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἔων ἤκουσα καὶ ἡ δυνατὴ συγκίνησις οῦ μοῦ ἔδωσεν ἡ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ἐκτέλεσις μὲ ὀοχηθῶν νὰ ἐκμήσω ὅλα τὰ προσόντα του ὡς φωνητοῦ ὀδηγητοῦ καὶ νὰ κατανοήσω ὴν σημασίαν τῶν τότε προσπαθειῶν ου εἰς ὅλην τους τὴν ἀξίαν.

Ἂν δὲν ἀπατῶμαι ὁ κ. Μαρσὶκ θὰ ἶναι σήμερα ἑξήντα ἐτῶν. Ὅποιος μως τὸν ἴδῃ νὰ σπεύδῃ πρὸς τὸ βάρον τοῦ διευθυντοῦ μὲ τὸ ἐλαστικὸ ανικό του βάδισμα, ἀσφαλῶς θὰ μφέβαλλε γι' αὐτό. Ἀλλὰ καὶ οἱ ηνρὲς ἐναργητικὲς κινήσεις τῆς παγκέτας του ἀκόμη δυσκολώτερα πετυγχάνουν νὰ μᾶς πείσουν, ὅτι τὸ ωμιατικὸ αὐτὸ φλογερὸ κεφάλι, εἶαι ἤδη ἕνας ἡλικιωμένος κύριος. Αἱ κτελέσεις ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ἶναι γεμᾶτες νεανικὴν ζωηρότητα, γεμᾶτες ἀπὸ ἔντασιν ἐναργητικότητος, γεμᾶτες ἀπὸ τὴν αὐθόρμητη ρὰ ποὺ τοῦ εἶναι ἡ μουσική. Δὲν ακρίνεται πουθενὰ τὸ παρασκηνόν γνος κοπώσεως ἢ προσπαθείας. Ὅλα ἶναι δυνατά, ἀβίαστα, ὅλα ἀναπηδοῦν ἀπὸ ἕνα ἀληθινὸ αἴσθημα, ὅλα νεβλύζουν ἀπὸ τὴν πλουσίαν πηγὴν ιᾶς ψυχῆς καλλιτεχνικῆς, ποὺ διεγήρησε τὴν πίστιν της ἀλλὰ καὶ τὴν ἐς ἃ νεανικά της ἐξαύρη — εἰς πεῖσμα λων τῶν σκληρῶν ἀγώνων καὶ διχνομιῶν, ποὺ ἀλληλοσυγκρούονται τὰ ελευταῖα ἔτη — καὶ εἶναι ἕτοιμη κάντα νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ξενῶν αὐτῶν ὅλας τὰς δυνάμεις ης γιὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν πεποιθήεών της. Γιατὶ εἶπα καὶ παραπάνω ὅτι ὁ Μαρσὶκ εἶναι μία ἀπολύτως ρωανικὴ φύσις, ἕνας λυρικὸς γιὰ τὸν ποτὸν ὁ ἦχος εἶναι μόνον αἴσθημα! Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ καιροὶ ἄγουν ἀλλᾶξει. Σήμερα δὲν αἰσθανόμεθα πλέον ἱπως αὐτός! Ἀλλὰ τί σημαίνει! Τὸ κάτω-κάτω κάθε καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωσις χρίνεται σήμερα μὲ τὸ μέτρον τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς γνησιότητος, ποὺ κρύβεται πίσω της. Καὶ ἀκριβῶς τὸ ὅτι ὁ Μαρσὶκ δὲν ἠσθάνετο χάριν ἑνὸς συγχρωτισμοῦ τὰς ἐντολήψεις του γιὰ τὴν Τέχνη καὶ ἐνέμενε καὶ μᾶς προσφέρεται ὅπως πραγματικὸς εἶναι, αὐτὸ δίνει στὴ μουσικὴ ποὺ ἀναζωπυρώνει, τὴν πατίναν τῆς βάνμιτν εἰς τὴν ὁποίαν παραβλέψαμεν ἀνεπιφυλάκτως καὶ ἀποκτᾶς ἰκανοποιημένοι.

Ἡ — μὲ τὴν ἀπόλυτη σημασία τῆς λέξεως — μεγαλοφυὴς συμπαγὴς εἰς ρὲ τοῦ Νεθέρλαν «Νέος Κόσμος», κάτω ἀπὸ τὰ ὑπερανθρώπεια γέρια του βποιε τὴν πιὸ δυνατὴ συγκίνησιν. Κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῇ τὴν ὄρασερὰν μελαγχολικότητα τῆς πηγαίας αὐτῆς μουσικῆς τραγουδημένης πὸ τοιχερὰ καὶ μὲ περισσότερη ἀγάπη. Ὁλόκληρη τὴν αἴθουσα συνεκλόνισε τὸ ἀναζωπυργικὸ αὐτὸ κατόρθωμα μὲ τὴν πανίσχυρη γοητεία του. Αὐτὸ ἄλλωστε τὸ μαρτυροῦσαν καὶ οἱ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τοῦ πολυπληθοῦς κοινοῦ, ποὺ ἐξέλαβον εὐχαριστοῦσε τὸν Διευθυντὴν καὶ τὴν ὀρχήστραν, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ σταματήσῃ τὰς ἐκδηλώσεις της εὐγνωμοσύνης του γιὰ τὴν ἀπόλαυσιν ποὺ τοῦ ἐχάρισαν.

Ἀντιθέτως, νομίζω, ὅτι τὸ Νύχτα στὸ φαλακρὸ βουνὸ τοῦ Μουζόρσκυ ὡς ἐκλογή, δὲν ἦτο ἐπιτυχής. Αὐτὸ τὸ ἔσπρ της — ἀναντιρρήτως μεγαλοφυοῦς — εἰκονογραφήσεως διὰ μουσικῆς, εἶναι ἐντελῶς ξένον πρὸς τὴν βιτσουγκρασίαν τοῦ Μαρσίκ. Αἱ σκηνικὰ ἀκουονοιθεσίες παραδοξολογίαι τῆς ὀχητικῆς αὐτῆς φαντασίας δὲν

ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΡΧΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΝ"

"Ενα πρωτότυπον ἀθηναϊκὸν ἀστυνομικὸν μυθιστόρημα

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΒΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ Κ. ΕΛΕΝΗΣ Γ. ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Μία σειρὰ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος περιγραφῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ Ἕλλην ἀναγνώστης θὰ γνωρίσῃ τί εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα, τί ἐπιδιώκει καὶ ποῖον κίνδυνον ἀντιπροσωπεύει διὰ τοὺς λευκοὺς καὶ τὸν πολιτισμόν των

Η ΚΙΤΡΙΝΗ ΦΥΛΗ

Τὸ παγκόσμιον ἐνδιαφέρον - ἰδίᾳ μετὰ τὰς τελευταίας ἀποκαλυπτικὰς καὶ τολμηροτάτας δηλώσεις τοῦ Ἰάπωνος Ναυάρχου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ ὁποῖος προδιέγραψε τὸν μέλλοντα πόλεμον τῶν ΚΙΤΡΙΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΛΕΥΚΩΝ, συγκεντρώνει αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολὴν ἡ ὁποία ἀποτελεῖ περιοχὴν ἐξ ἐλκυστῆρος σχεδὸν ἀγνώστων εἰς τοὺς Εὐρωπαίους. Διασκεκριμένος λόγιος καὶ συνεργάτης τῆς «Καθημερινῆς» ἐπὶ τῇ βάσει προσωπικῶν του ἐντυπώσεων ἀπὸ ταξίδια εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολὴν ἀλλὰ κυρίως ἐπὶ τῇ βάσει σωρείας σπουδαίων συγγραμμάτων τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσίν του θὰ ἐμφανίσῃ ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Καθημερινῆς» τὴν

ΚΙΤΡΙΝΗΝ ΦΥΛΗΝ

εἰς ὅ,τι ἄγνωστον καὶ ἀπὸ περιγραφικῆς ἀπόψεως ἐλκυστικὸν ἔχει. Ἡ ΚΙΝΑ, ἡ ΙΑΠΩΝΙΑ, ἡ ΜΟΓΓΟΛΙΑ, τὸ ΘΙΒΕΤ, θὰ ἀποτελέσουν ὅμως μὲ τὴν πλουσίαν εἰκονογράφησιν ἡ ὁποία θὰ συνοδεύῃ τὸ κείμενον τὸ πρωτοτυπώτερον ἀνάγνωσμα δι' ἑλληνικὴν ἐφημερίδα.

ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΡΧΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΝ"

βρίσκουν μιὰ εἰλικρινῆς πειστικὴν ἀπήχησιν στὴ λυρικὴ του φυχή.

Μιὰ ξεχωριστὴ χαρὰ ἦταν νὰ ξανακούσῃ, ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια, τὸν Thibaud. Εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντα ὁ μάγος τοῦ δοξαριοῦ, ποὺ μὲ τὴν κάπως ἐξωτερικὴν ἴσως γοητείαν τοῦ ἤχου του ὑποτάσσει τὰ αὐτιὰ καὶ τὴν καρδιὰ μας. Ὁ τόνος του εἶναι ὅλα ἐδῶ ἔχει τὴν μεταφυσικὴν δύναμιν, ποὺ θαυμάζομε εἰς τὸν Χούμπερμαν παραδείγματος χάριν. Δὲν ἐμπεδῶνει εἰς τὰ πράγματα, ἀλλὰ μέλλον τὰ χαϊδεύει, γλυστρᾷ ἐλαφρὰ στὴν ἐπιφάνειά τους, ἀλλὰ μὲ τόσην χάριν, μὲ τόσην θελκτικὴν κομψότητα, ὥστε εἶναι πραγματικὸς ἀβύνατον νὰ τοῦ ἀντισταθῇμεν.

Δυστυχῶς αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ πρώτη ἐμφάνισίς του μὲ τὴν ὀρχήστραν, ἐξ αἰτίας κάποιας ἀτυχίας, τὴν ὁποίαν κανεὶς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προτέψῃ παρουσίασε μερικὰ σκοτεινὰ σημεῖα. Μὲ τὴν ἀπροσδόκητον καθυστέρησιν τοῦ πλοίου ἐχρειάσθηκε νὰ γίνῃ τὴν τελευταίαν στιγμὴν κάποια ἀλλαγὴ στὸ πρόγραμμα. Ἔτσι ἁπλᾶ ἀντὶ τοῦ Κοντσέρτου τοῦ Μπρούχ, χωρὶς δυκιμὴν μὲ τὴν ὀρχήστραν, τὸ κοντσέρτο τοῦ Μότσαρτ εἰς ρέ. Εἶναι φυσικόν, ὅτι παρόμοιες ἐκπλήξεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παράσουν ἐντελῶς ἐμαλά. Ἦτο ἀδύνατον καὶ εἰς τὸν Σολίστ καὶ εἰς τὴν Ὀρχήστραν νὰ κρύψουν τὴν νευρικότητά τους. Βέβαια ἠχητικῶς ὁ Thibaud διατηροῦσε τὴν γοητείαν του, ἀλλὰ εἶχε μερικὰς ὑπερβολικὰς ἐλευθερίας, ἐπάτρεψε στὸν ἑαυτό του πολλὲς ρυθμικὰς αὐθαιρεσίες καὶ αὐτὸ δυστυχῶς εἰς ἔβρος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Γιὰ τὴ μουσικὴ τοῦ Μότσαρτ αὐτὰ δίβαια εἶναι ἀδύνατον νὰ παράσουν ἀπαρατήρητα. Διατηρῶ μιὰ τόσο καλὴ ἀνάμνησιν γιὰ τὸν Thibaud ἀπὸ προηγούμενες ἐμφανίσεις του, ποὺ δὲν τολμῶ νὰ ἐκφράσω γι' αὐτὸν τὴν γνώμην μου ἀπὸ ὅ,τι ἤκουσα λαβίνοντας ὑπ' ὄψιν τὸ ἀτύχημα ποὺ ἀναφέρθη προηγουμένως. Ἔτσι θὰ χρειασθῇ νὰ περιμένωμεν τὸ ρεσιτὰλ του σήμαρον.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ προγράμματος ὁ Μαρσὶκ παρουσιάσθηκε καὶ ὡς συνθέτης καὶ μάλιστα μὲ τὸ πρελούντιο στὴ δαϊσταρη πρᾶξη τοῦ «Λόρεν. Εἶναι μιὰ μουσικὴ γραμμένη μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα, ποὺ γίνεται ἐπάνω σ' ἐλληνικὰς μελωδίας καὶ ὠθᾷ μὲ ἐκπληκτικὴν διαίσθησιν γιὰ τὴν ὀρθὴν τεχνοτροπίαν. Χωρὶς ἴσως νὰ μᾶς λέῃ κάτι τὸ ἀπολύτως πειστικὸν ἡ μουσικὴ αὐτή, μαρτυρεῖ μὲ τὸν ἄψογο σχηματισμὸ τῶν μουσικῶν φράσεων καὶ μὲ τὸν ὡραῖον ἦχον τῆς ἀνοργκηστρώσεως ἕνα ἐπίδεξιο καὶ ἁπλούστως γοητευτικὸ χέρι ποὺ ξέρει καλὰ τὴν τέχνην του.

Τὸ κοινὸν, γεμᾶτο ἐνθουσιασμό, εὐχαρίστησε καὶ πάλιν ἐγκαρδιώτατα καὶ ἔτσι ὁ Μαρσίκ, ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ στὴν πατρίδα του, θὰ πάρῃ μαζί του τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ κόσμος ἐδῶ τὸν ἐπανεῖδε μὲ χαρὰ καὶ ὅτι διατήρησε καὶ θὰ διατηρήσῃ στοργικὰ καὶ μὲ εὐγνωμοσύνην τὴν ἀνάμνησιν τῶν ὄσων χρεωστεῖ στὶς ὡραῖες του προσπάθειες.

Alex Thurneyssen

ΦΟΡΤΟΥΝΙΟ

ΜΟΥΣΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Η ΣΤ' ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ

Ἡ πρόσκλησις τοῦ Ἀρμὰν Μαρσὶκ διὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ὀρχήστρας μας κατὰ τὴν ἔκτην συμφωνικήν ὑπῆρξε ἕνα δεῖγμα εὐγνωμοσύνης ἐκμέρους τοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἡ καλλιτεχνικὴ ἐργασία τοῦ ὁποίου εἶχε ἐκδυκύσῃ. Ἴσως μάλιστα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῇ «ἐκκλησίαν» ἐπέτρεπεν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς μουσικῆς μας ζωῆς.

Ἐπέρασε ἐδῶ τὰ καλλίτερα χρόνια τῆς ἀνδρικῆς του ἡλικίας, ὡς αὐστηρὸς καὶ εὐσυνείδητος παιδαγωγὸς τῆς ὀρχήστρας μας, ὡς ἐμπνευσμένος διδάσκαλος, ὡς ἀκούραστος ὀδηγὸς καὶ σύμβουλος γιὰ μέλλον ὁλόκληρον γενεὰν μουσικῶν ποὺ ἄρχισαν τὸ στάδιόν τους ὑπὸ τὴν σοφὴν του ἡγεσίαν. Ἦτο ὁ Δημιουργὸς καὶ ὁ ἐμψυχωτὴς μιᾶς μουσικῆς κινήσεως ποὺ ἀνύψωσε εἰς τὴν πόλιν μας τὴν ἀναζωπυργωτὴν ἐργασίαν εἰς ἕνα ἐπίπεδον, τὸ ὁποῖον θὰ μποροῦσε νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν αὐστηροτέραν κριτικὴν καὶ ἔθεσε ἔστι τὸν θεμέλιον λίθον διὰ τὴν ἐκπληκτικὴν ἐξέλιξιν τῆς μουσικῆς μας.